

Anonimizēta versija

Tulkojums

C-537/23 – 1

Lieta C-537/23

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 22. augusts

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 13. aprīlis

Prasītāja:

Societa Italiana Lastre SpA (SIL)

Atbildētāja:

Agora SARL

[..]

[..]

COUR DE CASSATION, PREMIÈRE CHAMBRE CIVILE (KASĀCIJAS TIESAS
PIRMĀ CIVILLIETU PALĀTA)

2023. GADA 13. APRĪĻA SPRIEDUMS

[..]

Fakti un procedūra

- 1 Saskaņā ar pārsūdzēto spriedumu (Renna, 2021. gada 4. novembris), lai pabeigtu darbu, ko pasūtīja divas fiziskas personas (pasūtītāji), kas ir arī dzīvesbiedri, Francijas sabiedrība *Agora* noslēdza līgumu ar Itālijas sabiedrību *SPA Italiana*

Lastre (SIL) par apšuvuma paneļu piegādi, kas nosaka: “Brešas tiesas jurisdikcija attiecas uz visiem strīdiem, kas izriet no šā līguma vai ir ar to saistīti. *Societa Italiana Lastre* patur tiesības vērsties pret pircēju jebkurā citā kompetentā tiesā Itālijā vai ārvalstīs.”

- 2 2019. gada novembrī un 2020. gada janvārī pasūtītāji, norādot uz trūkumiem, iesūdzēja tiesā visus darbu izpildītājus, kā arī paneļu piegādātāju, pieprasot atbildību un kompensāciju.
- 3 Sabiedrība *SIL* cēla iebildumu par starptautiskās jurisdikcijas neesamību pret sabiedrības *Agora* garantijas prasību.
- 4 Apelācijas tiesa noraidīja iebildumu par jurisdikcijas neesamību, norādot, ka šī klauzula piešķirta sabiedrībai *SIL* plašāku tiesu izvēli, kurās celt prasību, nekā sabiedrībai *Agora*, neprecizējot objektīvus kritērijus, par kuriem puses bija vienojušās, lai noteiktu tiesu, kurā var tikt celta prasība, tādējādi tā deva sabiedrībai *SIL* izvēles brīvību, kas bija pretrunā ar paredzamības mērķi, kam jāizriet no jurisdikcijas noteikšanas klauzulām, un tādēļ tā bija prettiesiska.

Prasības pieteikumā ietvertais pamats

- 5 Sabiedrība *SIL* pārmet, ka ar spriedumu ir atstāts spēkā rīkojums, ar kuru noraidīts iebildums par teritoriālo jurisdikciju, pamatojoties uz to, ka:

“1° apelācijas tiesa, apstiprinot sabiedrības *SIL* izvirzītā iebilduma par teritoriālās jurisdikcijas neesamību noraidīšanu un nesniedzot atbildi uz būtisku pamatu, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 25. panta 1. punktu strīdīgā jurisdikcijas noteikšanas klauzula ir jāvērtē atbilstoši Itālijas, nevis Francijas tiesībām, ir pārkāpusi Civilprocesa kodeksa 455. pantu;

2° ka vienošanās par jurisdikcijas noteikšanu spēkā esamība tiek vērtēta saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kuras tiesas ir norādītas; ka, pēc tam, kad tika konstatēts, ka klauzulā ir norādīta Brešas tiesa Itālijā, apelācijas tiesa, uzskatīdama, ka klauzula par tiesas izvēli, par kuru puses ir vienojušās, esot prettiesiska, nepiemērojot Itālijas tiesību aktus, ir pārkāpusi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 25. panta 1. punktu.”

Atgādinājums par piemērojamiem tiesību aktiem

- 6 Saskaņā ar 1968. gada 27. septembra Konvenciju par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās Eiropas Kopienu Tiesa (EKT [EST], 2000. gada 9. novembris, C-387/98, *Coreck Maritime*) nosprieda, ka 17. panta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā nav prasīts, lai jurisdikcijas noteikšanas klauzula būtu formulēta tā, ka pēc tās formulējuma vien ir iespējams noteikt kompetento tiesu, ir

pietiekami, ka klauzulā ir noteikti objektīvi kritēriji, par kuriem puses ir vienojušās, lai izvēlētos tiesu vai tiesas, kurām tās plāno nodot savus strīdus, kas radušies vai varētu rasties, un ka šie kritēriji, kuriem jābūt pietiekami precīziem, lai tiesa, kurā iesniegta prasība, varētu noteikt, vai tai ir jurisdikcija, vajadzības gadījumā tos precizējot atbilstoši konkrētās lietas apstākļiem.

- 7 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, kas pazīstama kā Brisele I a, 25. panta 1. punktu, ja puses neatkarīgi no to domicila ir vienojušās par to, ka kādas dalībvalsts tiesai vai tiesām ir jurisdikcija izskatīt jebkādus strīdus, kas radušies vai varētu rasties saistībā ar konkrētām tiesiskām attiecībām, tad jurisdikcija ir minētajai tiesai vai tiesām, ja vien šī vienošanās saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem nav spēkā neesoša attiecībā uz tās spēkā esamību pēc būtības. Tā ir izņēmuma jurisdikcija, ja vien puses nav vienojušās citādi.

Lūguma sniegt prejudiciālo nolēmumu pamati

- 8 25. panta 1. punktā ir ieviesta atsauce uz izraudzītās tiesas dalībvalsts tiesību aktiem, lai novērtētu jurisdikcijas noteikšanas klauzulas spēkā esamību “pēc būtības”.
- 9 Šis precizējums liek apšaubīt šīs atsauces tvērumu, jo īpaši tādu asimetriskas jurisdikcijas noteikšanas klauzulu gadījumā, kas tikai vienai no pusēm dod iespēju pēc savas izvēles izvēlēties tiesu, kurai piemīt jurisdikcija saskaņā ar vispārējām tiesību normām un kura nav šajā pašā klauzulā minētā tiesa.
- 10 Ja otra puse apgalvo, ka šī klauzula ir prettiesiska tās neprecizitātes un/vai līdzsvara trūkuma starp pusēm dēļ, vai šis jautājums ir jāizlemj, pamatojoties uz autonomām normām, kas izriet no Briseles I a regulas 25. panta 1. punkta un šajā regulā izvirzītā paredzamības un tiesiskās drošības mērķa, vai arī tas ir jāizlemj, piemērojot klauzulā norādītos dalībvalsts tiesību aktus? Citiem vārdiem, vai šis jautājums minētās normas izpratnē attiecas uz klauzulas spēkā esamību pēc būtības? Vai, gluži pretēji, ir jāuzskata, ka klauzulas spēkā esamības pēc būtības nosacījumi ir jāinterpretē šauri un jāattiecinā tikai uz materiālajiem spēkā neesamības pamatiem – galvenokārt uz krāpšanu, maldību, viltu, spaidiem un tiesībspējas neesamību?
- 11 Ja jautājums par klauzulas neskaidrību vai līdzsvara trūkumu starp pusēm ir jāizlemj, pamatojoties uz autonomām normām, vai Briseles I a regulas 25. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jāpiemēro klauzula, ar kuru vienai pusei ir atļauts celt prasību tikai vienā tiesā, savukārt otrai pusei – papildus minētajai tiesai ir atļauts celt prasību jebkurā citā tiesā, kurai ir jurisdikcija saskaņā ar vispārējām tiesībām?
- 12 Ja klauzulas asimetrija izriet no nosacījuma pēc būtības, kā ir jāinterpretē šī klauzula un jo īpaši atsauce uz tās valsts tiesībām, kurā atrodas norādītā tiesa, ja

klauzulā ir norādītas vairākas tiesas vai ja klauzulā ir norādīta viena tiesa, vienlaikus atstājot vienai no pusēm iespēju izvēlēties citu tiesu, un ja dienā, kad tiesā tika iesniegta prasība, šī izvēle vēl nebija izdarīta:

- vai piemērojamie valsts tiesību akti ir tās valsts tiesību akti, kurā atrodas tiesa, uz kuru vienīgo ir skaidri norādīts, neatkarīgi no tā, ka prasība var tikt celta arī citās tiesās,
- ja ir vairākas norādītās tiesas, vai ir iespējams atsaukties uz tās valsts tiesībām, kurā atrodas tiesa, kurā faktiski ir celta prasība,
- un, visbeidzot, vai, ņemot vērā Briseles I a regulas 20. apsvērumu, ir jāsaprot, ka atsauce uz izraudzītās dalībvalsts tiesībām ir attiecināma uz šīs valsts materiālo tiesību normām vai tās kolīziju normām?

AR ŠĀDU PAMATOJUMU Tiesa:

ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu,

UZDOD Eiropas Savienības Tiesai šādus jautājumus:

1°) Ja pastāv asimetriska jurisdikcijas noteikšanas klauzula, kas tikai vienai no pusēm sniedz iespēju pašai izvēlēties tiesu, kurai ir jurisdikcija saskaņā ar vispārējo tiesību normām un kura nav šajā pašā klauzulā minētā tiesa, un ja otra puse apgalvo, ka šī klauzula ir prettiesiska tās neprecizitātes un/vai līdzsvara trūkuma starp pusēm dēļ, vai šis jautājums ir jāizlemj, pamatojoties uz autonomām normām, kas izriet no Briseles I a regulas 25. panta 1. punkta un šajā regulā izvirzītā paredzamības un tiesiskās drošības mērķa, vai arī tas ir jāizlemj, piemērojot klauzulā norādītās dalībvalsts tiesības? Citiem vārdiem, vai šis jautājums šī panta izpratnē attiecas uz klauzulas spēkā esamību pēc būtības? Vai, gluži pretēji, ir jāuzskata, ka klauzulas spēkā esamības pēc būtības nosacījumi ir jāinterpretē šauri un jāattiecinā tikai uz materiālajiem spēkā neesamības pamatiem – galvenokārt uz krāpšanu, maldību, viltu, spaidiem un tiesībspējas neesamību?

2°) Ja jautājums par klauzulas neprecizitāti vai līdzsvara trūkumu starp pusēm ir jāizlemj, pamatojoties uz autonomām normām, vai Briseles I a regulas 25. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jāpiemēro klauzula, ar kuru vienai pusei ir atļauts celt prasību tikai vienā tiesā, savukārt otrai pusei – papildus minētajai tiesai ir atļauts celt prasību jebkurā citā tiesā, kurai ir jurisdikcija saskaņā ar vispārējām tiesībām?

3°) Ja klauzulas asimetrija izriet no nosacījuma pēc būtības, kā ir jāinterpretē šī klauzula un jo īpaši atsauce uz tās valsts tiesībām, kurā atrodas norādītā tiesa, ja klauzulā ir norādītas vairākas tiesas vai ja klauzulā ir norādīta viena tiesa, vienlaikus atstājot vienai no pusēm iespēju izvēlēties citu tiesu, un ja dienā, kad tiesā tika iesniegta prasība, šī izvēle vēl nebija izdarīta:

- vai piemērojamās valsts tiesības ir tās valsts tiesības, kurā atrodas tiesa, uz kuru vienīgo ir skaidri norādīts, neatkarīgi no tā, ka prasība var tikt celta arī citās tiesās,
- ja ir vairākas norādītās tiesas, vai ir iespējams atsaukties uz tās valsts tiesībām, kurā atrodas tiesa, kurā faktiski ir celta prasība,
- un, visbeidzot, vai, ņemot vērā Briseles I a regulas 20. apsvērumu, ir jāsaprot, ka atsauce uz tās dalībvalsts tiesībām, kurā atrodas norādītā tiesa, ir attiecināma uz šīs valsts materiālo tiesību normām vai tās kolīziju normām?

[..]

DARBBA VERSIJA